

94

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 1 kwietnia 1970 r.

w sprawie klasyfikacji i rozliczania kosztów inwestycji w jednostkach państwowych.

Na podstawie § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. Nr 22, poz. 188 z późniejszymi zmianami) oraz § 68 uchwały nr 124 Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1969 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych (Monitor Polski Nr 32, poz. 237) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie dotyczy jednostek państwowych działających według zasad rozrachunku gospodarczego oraz jednostek budżetowych.

2. Przepisy zarządzenia dotyczące jednostek budżetowych dotyczą również zakładów budżetowych.

§ 2. 1. Za koszty inwestycji w rozumieniu zarządzenia uważa się ogół kosztów związanych z wykonaniem zadania inwestycyjnego, poniesionych w okresie od jego przygotowania do realizacji do czasu zakończenia i rozliczenia (zamknięcia przez bank rachunku finansowania).

2. Koszty przygotowania zadania inwestycyjnego do realizacji, w szczególności koszty związane z opracowaniem dokumentacji inwestycyjnej oraz inne koszty określone w § 47 uchwały nr 124 Rady Ministrów z dnia 15 lipca 1969 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych (Monitor Polski Nr 32, poz. 237), zwanej dalej „uchwałą”, zalicza się do kosztów inwestycji z chwilą przystąpienia do realizacji inwestycji.

3. Nie zalicza się do kosztów inwestycji opłacanych ze środków inwestycyjnych:

- 1) odsetek od bankowych kredytów inwestycyjnych, z wyjątkiem odsetek karnych,
- 2) udziałów wnoszonych na realizację inwestycji wspólnych i towarzyszących w rozumieniu uchwały nr 118 Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1969 r. w sprawie terenowej koordynacji inwestycji oraz realizacji inwestycji towarzyszących i wspólnych (Monitor Polski Nr 31, poz. 227),
- 3) kosztów związanych z nabyciem spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego w spółdzielczym budownictwie mieszkaniowym; koszty te jednak podlegają zaewidencjonowaniu jako wartości trwałe.

Koszty wymienione w pkt 1—3 zmniejszają fundusze inwestycyjne.

4. Wszelkie dochody z tytułu uzysków inwestycyjnych, jak np. pochodzące ze sprzedaży materiałów, surowców i produktów uzyskiwanych w związku z realizacją inwestycji, jak też nieodpłatnie uzyskane świadczenia traktuje się jako źródło finansowania inwestycji, w związku z którą uzyskano wymienione dochody i świadczenia.

§ 3. W zależności od uzyskanych efektów, koszty inwestycji dzielą się na:

- 1) koszty inwestycji zwiększające wartość środków trwałych (§ 4),
- 2) koszty inwestycji zwiększające wartość środków obrotowych (§ 5),
- 3) koszty inwestycji zwiększające wartości niematerialne i prawne (§ 6),
- 4) koszty inwestycji bez efektu gospodarczego (§ 8).

§ 4. 1. Koszty inwestycji zwiększające wartość środków trwałych obejmują:

- 1) koszty bezpośrednie związane z wykonaniem lub nabyciem obiektów majątku trwałego (np. koszt wykonania lub nabycia budynku, koszt nabycia maszyny łącznie z kosztem transportu, montażu i ewentualnym kosztem napraw i remontów dokonanych przed oddaniem maszyny do montażu lub eksploatacji),
- 2) koszty pośrednie dotyczące więcej niż jednego obiektu.

2. Do kosztów pośrednich (ust. 1 pkt 2) zalicza się w szczególności:

- 1) koszty dokumentacji inwestycji (indywidualnej) oraz nabycia i adaptacji dokumentacji typowej, łącznie z kosztami nadzoru autorskiego,
- 2) koszty prowadzenia badań geologicznych i geofizycznych oraz pomiarów geodezyjnych związanych z określoną inwestycją,
- 3) koszty budowy i rozbiórki tymczasowych obiektów i urządzeń na placu budowy w zakresie, w jakim według obowiązujących przepisów obciążają inwestora,
- 4) inne koszty, których na podstawie źródłowej dokumentacji nie można zaliczyć bezpośrednio do wartości określonego obiektu.

3. Koszty pośrednie rozlicza się między poszczególne środki trwałe proporcjonalnie do kosztów bezpośrednich. Jeżeli większość kosztów pośrednich dotyczy obiektów budowlanych, koszty te mogą być w całości rozliczone na objekty budowlane. Właściwy minister może zezwolić na zastosowanie innych zasad rozliczenia kosztów pośrednich.

§ 5. 1. Do kosztów inwestycji zwiększających wartość środków obrotowych zalicza się koszty (według cen zakupu) pierwszego wyposażenia obiektów budowanych lub rozbudowywanych w składniki majątkowe, które zgodnie z obowiązującymi przepisami wchodzi w skład rzeczowych środków obrotowych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do pierwszego wyposażenia nowo wybudowanych przedsiębiorstw i zakładów remontowych, dokonujących remontów w drodze wymiany całych maszyn lub zespołów, w maszyny i urządzenia przeznaczone do wymiany.

§ 6. 1. Do kosztów inwestycji zwiększających wartości niematerialne i prawne zalicza się:

- 1) koszty związane z odszkodowaniem za wywłaszczone nieruchomości (grunty i budynki podlegające rozbiórce) oraz koszty związane z dostarczeniem obiektów zastępczych i przesiedleniem osób z terenów zajętych na potrzeby związane z realizacją inwestycji,
- 2) koszty związane z przemieszczeniem środków trwałych z innych jednostek (koszty transportu, montażu itp.) oraz koszty przemieszczeń środków trwałych w przedsiębiorstwie związane z dokonywaną przebudową lub modernizacją zakładów lub wydziałów,
- 3) koszty przygotowania przyszłej eksploatacji budowanych przedsiębiorstw, zakładów, wydziałów lub obiektów, poniesione przed oddaniem inwestycji do użytku, a w szczególności:
 - a) koszty studiów i projektów dotyczących organizacji produkcji,
 - b) koszty nabycia patentów i licencji,
 - c) koszty ekspertyz krajowych i zagranicznych,
 - d) koszty nabycia lub wytworzenia prototypów,
 - e) koszty związane z przeprowadzeniem prób technicznej sprawności maszyn i urządzeń (rozdruk mechaniczny oraz technologiczny bez obciążenia lub przy obciążeniu połączony ewentualnie z pierwszą próbną produkcją), jeśli nie są objęte normami na prace montażowe,
 - f) koszty szkolenia i przyuczenia kadr,
- 4) koszty utrzymania służb inwestycyjnych, o ile w myśl obowiązujących przepisów podlegają sfinansowaniu ze środków inwestycyjnych, koszty zleconego nadzoru inwestorskiego oraz koszty powiernictwa inwestycyjnego,
- 5) inne koszty określone przez właściwych ministrów w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Wartości niematerialne i prawne w jednostkach obowiązków do amortyzowania środków trwałych podlegają umorzeniu i amortyzowaniu. Okres umorzenia i amortyzacji nie może przekraczać:

- 1) 10 lat dla wartości niematerialnych i prawnych wymienionych w ust. 1 pkt 1,
- 2) 5 lat dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych, z tym że dla wartości niematerialnych i prawnych, o których mowa w ust. 1 pkt 5, okres umorzenia i amortyzacji zostanie określony w trybie przewidzianym w tym przepisie.

3. Okres umorzenia i amortyzacji biegnie od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano rozliczenia inwestycji oddanej do eksploatacji. Przedsiębiorstwa przy rozliczaniu inwestycji mogą określać krótsze terminy umorzenia i amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych od terminów podanych w ust. 2.

4. W jednostkach nie zobowiązanych do amortyzowania środków trwałych (jednostki budżetowe) zakres wartości niematerialnych i prawnych podlegających aktywowaniu określają przepisy o rachunkowości budżetowej.

§ 7. 1. Rozliczenie kosztów inwestycji zwiększających wartość środków trwałych i obrotowych następuje pod datą odbioru zadania inwestycyjnego, w razie zaś wcześniejszego oddania części tych środków do eksploatacji — pod datą oddania ich do eksploatacji. Ewentualne korekty wartości środków trwałych ujawnione w toku rozliczenia kosztów zadania dokonywane są pod datą rozliczenia zadania inwestycyjnego.

2. Rozliczenie kosztów inwestycji zwiększających wartości niematerialne i prawne następuje pod datą rozliczenia zadania inwestycyjnego.

3. Maszyny i inne urządzenia nabyte dla inwestycji, lecz z powodu zmiany projektów lub z innych przyczyn nie wykorzystane dla realizacji inwestycji, jeżeli nie zostały upłynione przed rozliczeniem zadania, podlegają pod datą rozliczenia inwestycji przeniesieniu na środki trwałe (środki trwałe w zapasie).

4. Koszty inwestycji powstałe lub ujawnione po zakończeniu i rozliczeniu zadania inwestycyjnego, a nie znajdujące pokrycia w środkach odprowadzonych na specjalny rachunek bankowy, pokrywane są ze środków związanych z bieżącą działalnością inwestora.

5. O koszty inwestycji powstałe lub ujawnione po zakończeniu i rozliczeniu zadania inwestycyjnego należy zwiększyć wartość środków trwałych lub wartości niematerialne i prawne, zgodnie z zasadami klasyfikacji określonymi w §§ 4 i 6, nie później niż do końca roku obrachunkowego, w którym koszty te poniesiono. Dodatkowe koszty dotyczące środków trwałych mogą być zarachowane na podstawowe obiekty inwentarzowe.

6. Zwroty kosztów uzyskane po zakończeniu i rozliczeniu zadania inwestycyjnego wpływają na rachunki związane z bieżącą działalnością inwestora. Przepisy ust. 5 co do korekty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. Do kosztów inwestycji bez efektu gospodarczego zalicza się:

- 1) odsetki karne (podwyższone) naliczone przez banki od kredytów bankowych na inwestycje za okres do czasu rozliczenia inwestycji, pomniejszone o kary umowne i odszkodowania według ustaleń § 11,
- 2) koszty inwestycji ostatecznie wstrzymanych, obejmujące:
 - a) koszty poniesione na realizację inwestycji wstrzymanej,
 - b) koszty likwidacji inwestycji, pomniejszone o wpływ uzyskane z likwidacji,
- 3) koszty zabezpieczenia i konserwacji inwestycji wstrzymanych czasowo, na podstawie decyzji władz nadrzędnych.

2. Koszty inwestycji bez efektu gospodarczego podlegają — pod datą rozliczenia inwestycji — spisaniu w ciężar funduszy przeznaczonych na finansowanie inwestycji, w związku z którymi zostały poniesione.

§ 9. 1. Koszty dokumentacji przygotowanej dla przyszłych inwestycji branżowych oraz budownictwa jednostek budżetowych, a następnie nie wykorzystanej, podlegają spisaniu w ciężar funduszy inwestycyjnych pod datą spłaty kredytu zaciągniętego na sfinansowanie dokumentacji.

2. Koszty dokumentacji przygotowanej dla przyszłych inwestycji przedsiębiorstw, nie wykorzystanej w ciągu 2 lat od daty jej zakończenia, podlegają spisaniu w ciężar rachunku wyników przedsiębiorstwa.

3. W razie późniejszego wykorzystania dokumentacji równowartość spisanej uprzednio dokumentacji zalicza się na sfinansowanie inwestycji, jako świadczenia nieodpłatnie otrzymane.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się również do innych kosztów związanych z przygotowaniem inwestycji do realizacji, wymienionych w § 47 uchwały.

§ 10. 1. Straty inwestycyjne obejmują:

- 1) kary administracyjne związane z działalnością inwestycyjną,
- 2) koszty związane z postępowaniem sądowym lub arbitrażowym w zakresie spraw dotyczących działalności inwestycyjnej,
- 3) należności umorzone na skutek przedawnienia lub z innych tytułów,

- 4) niedobory ujawnione w materiałach, maszynach i urządzeniach oraz w innych aktywach inwestycyjnych (niedobory nie zawinione),
- 5) straty poniesione przy upływnieniu rzeczowych składników majątkowych nabytych ze środków inwestycyjnych łącznie z kosztami upływnienia,
- 6) straty o charakterze losowym,
- 7) inne straty określone w przepisach.

2. Zyski inwestycyjne obejmują:

- 1) zwrot kosztów postępowania sądowego lub arbitrażowego w zakresie spraw dotyczących działalności inwestycyjnej,
- 2) nadwyżki uzyskane przy upływnieniu rzeczowych składników majątkowych nabytych ze środków inwestycyjnych,
- 3) ujawnione w toku inwentaryzacji nadwyżki zakupionych ze środków inwestycyjnych materiałów, maszyn i urządzeń,
- 4) odszkodowania otrzymane za straty losowe,
- 5) odzyskane straty inwestycyjne,
- 6) inne zyski określone w przepisach.

3. Na straty i zyski inwestycyjne podlegają zarachowaniu kary i odszkodowania umowne według zasad określonych w § 11.

4. Nie zalicza się do strat i zysków inwestycyjnych:

- 1) różnicy z zarządzonego przez właściwe organy przeszacowania materiałów, maszyn i urządzeń inwestycyjnych oraz ewentualnie inwestycji rozpoczętych; różnice z przeszacowania stanowią zmniejszenie lub zwiększenie funduszy inwestycyjnych,
- 2) różnicy między ewidencyjną wartością materiałów nabytych ze środków inwestycyjnych a ceną uzyskaną z ich odprzedaży wykonawcom inwestycji; różnice te wpływają na wzrost lub zmniejszenie kosztu inwestycji.

§ 11. 1. Kary umowne i odszkodowania uzyskane przez inwestora od wykonawców inwestycji i dostawców za odstąpienie od umowy lub za niedotrzymanie umownych terminów — zgodnie z § 20 ust. 2, § 34 ust. 4, § 39 i 42 uchwały — zachowuje się na pokrycie naliczonych przez bank odsetek karnych, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 zarządzenia.

2. Kary umowne i odszkodowania pobierane przez inwestora z innych tytułów niż wymienione w ust. 1, jak też nadwyżki pobranych przez inwestora kar i odszkodowań umownych, wymienionych w ust. 1, ponad wysokość zapłaconych bankowi odsetek karnych podlegają zarachowaniu na zyski inwestycyjne.

3. Kary umowne i odszkodowania zapłacone przez inwestora w związku z realizacją inwestycji podlegają zarachowaniu na straty inwestycyjne.

§ 12. 1. Saldo strat i zysków inwestycyjnych podlega pod datą rozliczenia zadania inwestycyjnego przeniesieniu na:

- 1) straty i zyski działalności eksploatacyjnej — w przedsiębiorstwach oraz innych jednostkach działających według zasad rozrachunku gospodarczego,
- 2) koszty utrzymania central i zjednoczenia — w centralach zjednoczeń wykonujących funkcje inwestora bezpośrednio,
- 3) koszty bądź dochody działalności bieżącej — w jednostkach i zakładach budżetowych.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do jednostek pełniących funkcje inwestorów zastępczych.

3. Przed rozliczeniem zadania inwestycyjnego (zamknięciem w banku rachunku finansowania) jednostki określone w ust. 1 są zobowiązane:

- 1) gdy straty inwestycyjne przewyższają zyski inwestycyjne — przelać różnicę z rachunku rozliczeniowego (rachunku środków na utrzymanie centrali zjednoczenia, rachunku wydatków budżetowych lub rachunku środków pozabudżetowych) na bankowy rachunek, z którego inwestycja była finansowana,
- 2) gdy zyski inwestycyjne przewyższają straty inwestycyjne — przelać różnicę z bankowego rachunku, z którego inwestycja była finansowana, na rachunek rozliczeniowy inwestora (rachunek środków utrzymania centrali zjednoczenia, rachunek dochodów budżetowych lub rachunek środków pozabudżetowych).

§ 13. 1. Sposób prowadzenia szczegółowej ewidencji w zakresie inwestycji powinien zapewnić możliwość podziału kosztów inwestycji na rodzaje określone w § 3 oraz wyodrębnienie strat i zysków inwestycyjnych.

2. Inwestorzy obowiązani są w przedkładanych bankom dokumentach dotyczących rozliczania zakończonych zadań inwestycyjnych:

- 1) dokonać podziału kosztów inwestycji na rodzaje określone w § 3,
- 2) określić wartość środków uzyskanych w związku z realizacją inwestycji (§ 2 ust. 4) i zużytych na sfinansowanie inwestycji,
- 3) określić saldo wynikowe strat i zysków inwestycyjnych.

§ 14. 1. Przepisy § 9 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do dokumentacji przygotowanej dla przyszłych remontów przedsiębiorstw.

2. Przepisy § 10 ust. 1 i 2 oraz § 12 stosuje się odpowiednio do strat i zysków wynikających w zakresie remontów kapitalnych jednostek budżetowych oraz do finansowanej z funduszy inwestycyjno-remontowych lub z funduszy remontowych działalności remontowej przedsiębiorstw, z tym że całość kar i odszkodowań umownych zarówno płaconych, jak i pobieranych przez zleceńodawców robót i usług remontowych zachowuje się na straty i zyski działalności remontowej tych jednostek.

§ 15. 1. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 6 września 1966 r. w sprawie zasad klasyfikacji kosztów inwestycji oraz wyceny składników majątkowych uzyskanych w wyniku inwestycji (Monitor Polski Nr 47, poz. 234), z tym że przepisy tego zarządzenia stosuje się do dnia 31 grudnia 1970 r. do inwestycji przedsiębiorstw oraz kontynuowanych inwestycji branżowych przyjętych przez bank do finansowania do dnia 31 grudnia 1969 r.

2. Kwoty zaliczone przed wejściem w życie zarządzenia do wartości niematerialnych i prawnych lub do strat i zysków inwestycyjnych zgodnie z obowiązującymi dotychczas przepisami nie podlegają przekwalifikowaniu w myśl niniejszego zarządzenia.

3. Maszyny i urządzenia zakupione dla inwestycji zakończonych, lecz dla inwestycji tych nie wykorzystane i nie upływnione, podlegają najpóźniej do dnia 31 grudnia 1970 r. zaewidencjonowaniu jako środki trwałe (maszyny i urządzenia w zapasie); to samo dotyczy maszyn i urządzeń nabytych ze środków na inwestycje ostatecznie wstrzymane.

4. Nabyte przed wejściem w życie zarządzenia prawa do lokali użytkowych w spółdzielczym budownictwie mieszkaniowym nie podlegają dalszej amortyzacji po dniu 31 grudnia 1970 r.

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: *J. Trendoła*